

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . . . 50 K Félévre . . . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A hajléktalan egyetemek

A magyar városok tiszteletreméltó, nemes versenyre keltek egymással a hajléktalanná vált kolozsvári és pozsonyi egyetemek megszerzése érdekében. A versenyzők közé számítják már Debrecen is, melynek egyeteme és tanácsa a magyar nemzeti kultúra iránt érzett lángoló szeretettől indítva kálvinista őszinteséggel tárta ki kapuit a két száműzött Alma Mater előtt. Sem önzés, sem számítás, — hangsúlyozzuk, — nem vezetett bennünket. A debreceni egyetem csak a haza iránti kötelességének vélt eleget tenni, amikor késznek mutatkozott a két testvérintézet befogadására.

Mint hogy azonban az érdekelt városok részéről bizonyos ideges, vagy legalább is egészségesnek nem mondható színezettel bíró licitálás is megnyilatkozik, szükségesnek tartjuk, hogy végre mi is megszólaljunk. Az ország szomorú helyzete parancsolólag megköveteli a kormánytól, hogy a menekült egyetemek elhelyezésénél bizonyos ideális szempontok mellett a gazdasági szempontokat se feledje ki a számításból. Akár a nagyrahivatott tiszaparti metropoliszban, akár másutt gondolna is új egyetemi berendezésre, az olyan horribilis kiadást jelentene az országnak, amelyet a bankóprésem élősködő államkincstár talán elbirna éppen, de a megterhelés semmiesetre sem volna okzerű és célravezető. Vagy szabad-e ma egyetlen magyar embernek is arra gondolnia, hogy a két üldözött, egyetem állandóan Csonkamagyarországban fog elhelyezkedni. S mi történik aztán, a rettenetes valuta viszonyok mellett méreg drágán felszerelt egyetemi intézetekkel? Négy egyetem még Nagymagyarországnak is untilég elég egyelőre. S még ha ettől eltekintünk is, lehet-e ma egyáltalán két új egyetemet a tudomány színvonalának megfelelően egészen elülről kezdve felállítani? Nem természetes-e, hogy mindegyiknek lesz vagy ebben, vagy abban fogyatékosága, amit csakis a tudományos kiképzés rovására írhatunk?

Sok-sok komoly érv szól ilyképen amellet, hogy egyidőre, legalább, míg az ország szomorú állapota s a valutáris viszonyok lényegesen javulni fognak, — mindkét egyetemet helyezték el nálunk, a debreceni egyetemen, melyet a más elhelyezéshez szükséges horribilis költségek nagy részének megtakarítása mellett és ígyis-ugyis sürgősen be kell és lehet már fejezni.

Módot találni arra, hogy a két vendég egyetem különállása a debreceni keretében is fenntartassék, feltétlenül lehet és nemzeti szempontból kell is.

Az elhelyezéssel kapcsolatban pedig megoldható lenne a jövőre nézve annyira kívánatos mezőgazdasági fakultások felállításának kérdése is a debreceni gazdasági akadémia beolvasztásával!

A bécsi emigránsok metelyeznek

A budapesti főpostán ma igen sok, ismeretlen címre Bécsből küldött kommunista röpiratot foglaltak le. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

Huber főispán a helyén marad

A keresztyénszocialista párt mellette foglalt állást — Küldöttség a miniszterelnöknél

Budapest, január 14. (N. St. t. j.) A keresztyénszocialisták tegnapi értekezletén szóba került a debreceni főispán, Hubert Ottó elleni hajsza is. Az értekezlet bizalmat szavazott Hubert Ottó főispánnak s elhatározta, hogy Debrecen három nemzetgyűlési képviselője Haller István pártelnök vezetésével a mai nap folyamán felkeresi a miniszterelnököt s kéri fogja, hogy Hubert Ottó továbbra is megmaradjon Debrecen élén. A keresztyénszocialisták kiküldöttjeinek a miniszterelnökkel való találkozása még a délelőtt folyamán nem történt meg.

Mint a Magyar Hírlap értesül, a debreceni főispánság kérdése nem aktuális, mivel Hubert Ottó belátható időn belül nem hagyja el a debreceni főispánságot, Hubert Ottó ki is jelentette, hogy nincs is szándékában lemondani a történetek dacára sem.

Budapest, jan. 14. (Nemz. St. tel. jel.) A keresztyénszocialisták tegnap esti értekezletén több programpontról tárgyaltak. Először a kormány nemzetiségi politikája, másod-

szor a munkáskérdés, harmadszor a keresztyénszocialisták nagygyűlésének betiltása, negyedszer Hubert Ottó főispán ellen indított hajsza, ötödször a Szmracsányi csoporthoz való viszony került szóba. Végleges döntés nem történt.

Budapest, jan. 14. (Nemz. St. tel. jel.) A keresztyénszocialisták vasárnapi nagygyűlésének betiltása áll a politikai érdeklődés középpontjában. Ha nem sikerül a kormánnyal ebben a tekintetben a megegyezés, a keresztyénszocialista párt más álláspontra helyezkedik a kormánnyal szemben.

Budapest, jan. 14. (N. St. t. j.) Debrecen képviselői Haller István vezetésével ma délelőtt felkeresték Ferdinándy Gyula belügyminisztert. Közölték vele, hogy a keresztyénszocialisták a leghatározottabban ragaszkodnak ahhoz, hogy Hubert Ottó megmaradjon a helyén.

Hír szerint Bernolák Nándor és Pröhle Vilmos dr-ok Hubert Ottó megmaradásához kötötték a kormányzópartban való megmaradásukat.

A keresztyénszocialisták és szociáldemokraták közeledése

Budapest, január 14. (N. St. t. j.) Haller István hosszasan nyilatkozott ma egy újságról a keresztyénszocialisták céljairól s többek között kijelentette, hogy a keresztyénszocialisták a kibékülést akarják s kezét fog-

nak a szociáldemokratákkal. — Értesülésünk szerint a keresztyénszocialisták ezideig még nem léptek érintkezésbe a szociáldemokratákkal, de valószínű, hogy rövidesen megtörténik a kezdőlépés.

Károlyi Mihályné évjára déka

48 ezer koronát ítelt meg a járásbíró

Budapest, jan. 14. (Nemzeti St. tel. jel.) A járásbíró ma tárgyalta Károlyi Mihály grófné beadványát, amelyben a férje lefoglalt birtokaitól maga és gyermekei részére 1920. július 1-től visszamenőleg tartásdíjat kért. A bíróság ötnegyedórás tanácskozás után helyt adott Károlyi Mihályné kérelmének s 1920. július 1-től visszamenőleg Károlyi Mihályné

részére 30 ezer, minden gyermeke után 6-6 ezer, összesen 48 ezer korona tartásdíjat ítelt meg. Utasította a zárgondnokot, hogy ezt az összeget folyósítsa s addig, míg a gyámhatóság nem nevez ki a gyermekek mellé gyámot, az ezeket illető pénzt a gyámkincstárba fizesse. A járásbíró mellőzte annak kimondását, hogy az összeget Magyarország területén kell elkölteni

Az ál-államtitkár vall

Budapest, jan. 14. (Nemz. St. tel. jel.) Bartha Jenő, akit tudvalevőleg rengeteg visszaélés és csalás miatt letartóztattak, mindent beismerő vallomást tett, kijelentette: — Tudom, hogy végem van, most könyörtelen leszek, mindenkit magammal rántok. Bartha ma egyik elsőmeleti ablakból kiakart ugrani, de a detektívek megakadályozták ebben. Bartha ügyével kapcsolatban súlyosan kompromittálva van egyik volt miniszter képviselő is, akinek nevét azonban egyelőre nem hozzák nyilvánosságra.

Apponyi Párisba utazott

Budapest, jan. 14. (N. St. t. j.) Apponyi Albert gróf ma délelőtt elutazott Párisba, hogy a népligák konferenciáján felemelje szavát Magyarország érdekében.

A tót nyelv az egyetemeken

Budapest, jan. 14. (Nemz. St. tel. jel.) Hír szerint Vass József kultuszminiszter két szakaszos törvényjavaslatot készül benyújtani, amely szerint rendszeresítenék az egyetemeken a tót nyelv tanszékét.

A „senki” gyermekei között

Látogatás az Állami Gyermekmenhelyen

A gyermek . . . a rejtélyes emberi élet sokat vitatott végcéljának szívünkben sarjadzott magyarázata, a mi örömünk, büszkeségünk, reménységünk, lerongyolódott hazánk egyetlen édes vigasza, megcsufolt nemzetünk titokzatos jövője, minden népnek legfőbb gondja és legnagyobb aggodalma, hogyan él és hogyan növekedsz föl ebben a rettenetes világégésben? . . . Robotoló szüleid megtudják-e vajjon szerezni neked a testi-lelki gyarapodáshoz szükséges feltételeket? Megtudnak-e övni téged a széltől, vihartól, pusztító nyavalyától? . . . Ah, ki tudna erre, ki merne erre ma kielégítő feleletet adni . . .

Járványos kórok pusztítják a nemzet jövőjét szerte az országban. A városban, a megyében egymásután csendesednek el a házak, szorulnak össze a szívek és a boldog reménység helyett gyász és fájdalom lesz urrá az emberi lelkeken . . . Mit ér az élet, ha elveszett az értéke? Mit ér, ha a gagyogó, gyűgyögő, lármázó lélek-magzat elröppent belőle?

Clemenceau, a vén tigris, Franciaország világhatalmának kieroszakolója, azt mondta a francia szenátus egyik ülésén:

— Franciaországnak sok-sok gyermekre van szüksége, hogy talpraálljon!

Uram, Teremtőm, mennyire van akkor szegény Magyarországnak szüksége, hogy legalább lélekzethez jusson? S mi mégis egyre veszünk, egyre csak pusztulunk . . .

Ezekkel a szorongó érzésekkel szívünkben nyitottunk be a debreceni Állami Gyermekmenhely díszes vaskapuján tegnap. Mit csinálnak, hogy élnek azok a gyermekek, akiket az emberi irgalomra és szánalomra bízott szerencsétlen sorsuk? . . .

Kedves, gondozott; csinos park áll a gyönyörű épület előtt, melyben a „senki” gyermekeit nevelteti a leghatalmasabb, legszigorúbb, mostoha apa: az állam.

Egyenesen az igazgató szobájába nyitottunk be, ahol munkaközben, irodistái közt találunk dr. Brokés Győző igazgatót. Lekötelező szívességgel fogadott, s készséggel állott rendelkezésünkre.

Megkérdeztük, hogy mondja meg, mi igaz abból, hogy amerikai misszió fog gondoskodni a menhely gyermekeseregéről? Az igazgató a következőket válaszolta:

— Sajnos, az amerikai misszió ezen ránk féro segítségéről mi még semmit sem hallottunk. A mi ellátásunkról a kórházi üzem gondoskodik. Az látja el a menhely ső, liszt és kukor szükségletét is.

— Tej dolgában hogy, áll a menhely? — kérdeztük?

— Tej dolgában most a téli hónapok alatt nagyon gyengén állunk. A menhelyen lévő gyermekek táplálását részben tej, részben tejkonzerv s részben dadák segélyével oldjuk meg.

— Van-e ruhájuk és cipőjük a gyermekeknek?

— A mostani létszám 210 gyermekből áll, akik bizony a viszonyokhoz mérten vannak ellátva: szűkösen, hiányosan. Van ugyan mindegyiknek ruhája, csakhogy papírszövetből. Hiány cipőben van inkább. Sok a meztlábos gyermek a menhelyen. A menhely ruhaszükségletét központi kezeléssel oldotta meg az állam. Vannak szállítói a népjóléti minisztériumnak, akik aztán megrendelés szerint látják el a menhelyi gyermekeket. Meg van ígérve, hogy még ez év folyamán segítve lesz a ruha és cipőinség.

Ezután a kihelyezés felől érdeklődtünk. — A kihelyezés igen egyszerűen történik. Ugyanis a vidéken 30 telepe van a menhelynek. Minden telepen telepfelügyelők és telep orvosok vannak. A telepfelügyelők időnként be-be jönnek és ilyenkor kivisznek néhány nagyobbacska gyermeket, akik már a gondozás ellenében tudnak valamit nyújtani, mert az állam nevelésesen kicsiny tartásdíjat, havi 25-30 koronát fizet egy-egy gyermek után. Akiket nem sikerül kihelyeznünk, azokat iskoláztatjuk 12 éves korukig, a jobb tanulókkal középiskolát is végeztetünk, a gyengébb tanulókat pedig ipari, mezőgazdasági pályán, a

lányokat háztartásokban, vagy az állami szelyemszövő és fonó vállalatoknál helyezük el.

Az igazgató ezután a pedánsan tiszta, tágas folyosón keresztül a még ragyogóbb szobákba vezetett bennünket. Elsőnek a csecsemőosztályt néztük meg. A hatalmas, nagy, tágas és jölevégőjü teremben meglepő kényelemben gügyögnek, lármáznak, mosolyognak a bájos arcu babák, pompás hálós ágyakban, hófehér ágyneműk közt. Minden ágyacska a legmodernebbül van felszerelve. Még is jegyezte dr. Brokés igazgató, hogy a csecsemő-osztály a „menhely büszkesége”. A csecsemő-osztályról a nagyobbacska gyermekek szobáiba mentünk. Rend és tisztaság mindénütt, de ágyak helyett szalmazsákon terpeszkednek a földön. Ezekre vonatkozólag azt a felvilágosítást kaptuk, hogy

a menhely nincs berendezve állandóan lakásra a nagyobbacska gyermekek számára.

— A menhely inkább egy transport-ház, — mondotta az igazgató, — ahonnan a nagyobbacska gyermekeket telepeken, vagy nevelő szülőknél helyezük el. A mostani nehéz időkben azonban nagyon nehezen megy a kihelyezés és így bizony a csaknem mindennapos felvétel folytán a létszám nagyobbodik s a serdülő gyermekek a beszerzés nehézsége folytán előálló ágyszükséglet következtében — bizony szomorú, de a földön kell, hogy fekdjenek. Ezen is segítve lesz közlelesen, mert az Augusztia Szanatoriumból kapunk néhány ágyat . . .

. . . A senki gyermekei pajkosan, vidáman játszadoztak az udvaron, mikor elhagytuk az épületet. Lelkünköt valami önkénytelen fájo érzés fogta el. Istenem! hát nincs ezeknek ma jobb dolguk, mint akiknek dolgozó, robotoló, aggodalmaskodó édes szüleik vannak?

Debrecenben áll a harc

Hubert főispán nyilatkozata

Ilyen címmel már harmadik tudósítás jelent meg az „Az Ujság” című fővárosi lapban, melynek tudósítója azért jött le Debrecenbe, hogy az itteni viszonyokról személyesen tájékozzódjék. A csütörtöki számban Hubert Ottó főispán válaszait ismerteti a hozzá intézett kérdésekre.

A főispán az ellene indított hajszáról a következőképpen nyilatkozott:

— Az itt megindult harcnak az alapoka az, hogy Debrecen az én kormánybiztosi működésem idején, a legtisztább választási harc után, három keresztényen nemzeti egyesülésbeli képviselőt küldött a nemzetgyűlésre. Ez az eredmény bizonyos rétegeknek nagyon rosszul esett és azt hiszem, hogy ez szolgált okul arra hogy személyem ellen agresszív harcot indítsanak. Ennek a harcnak a látható kitérése a múlt évi december 22-iki közgyűlés és az *ugyanazon a napon* Orbók Attila részéről elhangzott interpelláció, a mely utóbbival szem-melláthatóan a *felekezeti* alapjára állva és az én katolikus mivoltomat kifogásolva, igyekeztek a közvéleményben hatást elérni. Hogy ez mennyire sikerült, nem tudom, de azt hiszem, hogy *Debrecen jözan, intelligens reformátussága elítéli ezt a harcmodort* és minden katolikuságom ellenére is kitarat mellettem. *Tőlem sem félhetik a református vallást*, a kinek a felesége református, anyai nagyapám református volt, katolikus rokonságom kihalt, anyai ágbeli rokonaim reformátusok, feleségem rokonai tiszta reformátusok, s közöttük több református pap, tanácsbíró és tanár is volt.

— A mi azt a híres *jegyzőkönyvet* illeti,

a melyre Orbók Attila hivatkozott, kijelenthetem, hogy annak reám vonatkozó tartalma *nem felel meg a valóságnak*. Én sem a jegyzőkönyv, sem a proletárdiktatura helyi szervezéséhez intézett irat készítésében *részt nem vettem*, sem a jegyzőkönyv, sem az irat tartalmáról, előzetes megbeszélést, vagy megállapodást senkivel sem létesítettem. Nem felel meg a tényeknek a jegyzőkönyvben foglalt az a beállítás, mintha az a törvényszéki teljes tanácsülés napján és azzal egyidőben történt volna, mivel a tanácsülés 1919 március 24-én volt, a jegyzőkönyv és az irat készítés pedig március 25-én történt. Nem felel meg a jegyzőkönyvben foglalt és az Orbók Attila által aláhuzottan említett az a kijelentés sem, mintha a határozat egybehangzó nyilatkozatokkal, közöttük az én nyilatkozatommal is hozatott volna, mert a tanácsülésen felszóltam, s *figyelmeztettem a tanácsülés tagjait* az 1869. évi IV. t.-cikkre mint még mindig élő törvényre, a melynek 11. §-a a bírák politikai állásfoglalását megtiltja. Felszóltam abban az irányban is, hogy tiltakozom a szocialista pártba való kollektív belépés elhatározása ellen: lépjen be a pártba egyénenként, a ki akar. A törvényszéken álláspontomat mindenki ismerte. Mindenki tudta, hogy az iratszerkesztésben részt nem vettem, arra befolyásom nem volt. A mikor 1919 őszén az igazságügyminiszter rendeletének megfelelően az igazoló bizottság a törvényszéken megalkult ebben az irányban igazolásomat kértem és az igazoló bizottság ötös tanácsa, a melynek tagjai között két királyi ügyész is volt, mint köztudomású tényt állapította meg, hogy az iratszerkesztésben részem egyáltalában nincsen, azt alá nem irtam.

Vitézi telek a hadiárványoknak

Az árvaszék felhívása a gyámokhoz

— Minthogy Debrecen sz. kir. város Árvaszékének gyámhatósága alá feltehetőleg több olyan hadiárva kiskoru tartozik, akinek hősi halált halt atyja a vitézi mértéket elérte és így hátramaradt kiskoru gyermekeik a vitézi telekre való jelentkezésre igényjogosultak lehetnek; felhívja és utasítja az Árvaszék mind azokat a gyámokat és gondnokokat, akiknek gyámsága alatt a vitézi telekre való jelentkezésre igényjogosult kiskoru hadiárva állanak, hogy gyámoltjaik érdekében a megfelelő lépéseket Debrecen sz. kir. város előjáróságának haladéktalanul tegyék meg.

Vitézitelket, csak az a hadiárva kaphat akinek atyja a haza védelmében kifejtett különös vitézségeért, I. a legénységi állományban az arany vitézségi érmét vagy a nagy, ezüst vitézségi érmét kétszeresen kapta.

II. Főtisztek árvái: ha a hősi halált halt atya legalább is a legénységi vagy tiszti arany érem avagy a harmadosztályi vaskoronarend birtokában volt.

III. Törzstisztek és tábornokok árvái: ha

a hősi halált halt atyának a Lipótrend lovag keresztje kitüntetése volt, feltéve, hogy e kitüntetéseket személyes vitézségükkel érdemelték ki.

Bővebb tájékozást gyámoknak a vitéz telek elnyerésére dr. Kiss Sándor tb. árvaszék elnök Debrecen sz. kir. város Árvaszékén! Csapó-utca 19 szám alatt a hivatalos órá alatt ad.

Debrecen sz. kir. város Árvaszéke

Hir jött Lenin haláláról

Bécs, jan. 14. (N. St. t. j.) A M. T. I. jelenti: Moszkvából érkezett jelentés szerint Lenin súlyosan megbetegedett és meghalt. Néhány nappal ezelőtt táviratilag két híres sebeszt hívtak Németországból Moszkvába, hogy ott egy súlyosan megbetegedett kommunista vezéremberen műtétet hajtsanak végre. A két sebeszt el is indult, de a határon visszafordultak, bár a szovjet különvonatot bocsátott rendelkezésükre. Párisba olyan hírek érkeztek, hogy egy Karpov nevű bolsevista, vezér meghalt. Karpov volt Lenin első álnéve is.

HIREK

Izrael

berkeiben gyűjogatják az örömtüzeket, készülnék lázasan a nagy ünnepra. Amikor megjön az „áldozat“, a szegény szenvedő, aki a „fehér terror“ áldozataként szomorú rabságban sanyalódik régóta... Vége a szenvedésnek, vége a fogságnak, vége a terrornak, jön újból a vigélet, a gyöngyélet, a szabadélet. Lehet ismét láncolni, árdrágítani, valutát csempészni és lehet a magyar Judea érdekében „dolgozni“... Dehát hogy is képzeltek a gójok, hogy a zsidó tud megjavulni a zsidó tud más is tenni, mint amire született? Hat élet az olyan, amelyben nem lehet pénzről, sok-sok pénzről és óriási vagyonról ábrándozni? Élet az olyan, amelyben nincs többé gőj-bőr, amit le lehet húzni?... Örvendj Izrael, jön a szabadkereskedelem, s nyílik a börtön ajtaja, jökor jön az „áldozat“...

Vasárnapi istentiszteletek

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban: Nagyiemplomban délelőtt 9 órakor predikál Bababás Samu menekült kolozsvai esperes-lelkész, délután 2 órakor predikál Bencze János s. lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor predikál Kántor József s. lelkész, délelőtt 11 órakor predikál Konrád Zoltán h. lelkész, délután 2 órakor predikál Gábor András s. lelkész. Kossuth u. templomban: délelőtt 9 órakor predikál Boer Karoly választmány, délután 2 órakor predikál Mezei Béla s. lelkész. Árpád-terti templomban: délelőtt 9 órakor predikál dr Révész Imre lelkész, délután 2 órakor predikál Kiss Andor s. lelkész. Ispoly templomban: délelőtt 9 órakor predikál Mezei Béla s. lelkész, délután 2 órakor predikál Uray Ferenc s. lelkész. Homokkerti imaházban: délelőtt 9 órakor predikál Nagy István vallásbíró lelkész. A Konfirmált Leányok Szövetsége összejövetelén délután fél négy órakor bibliát magyaraz Papp Kálmán mándoki lelkész. Vallásos estély a Kossuth-utcai templomban még ez alkalommal sem lesz.

A vasárnapi iskolák ismét megkezdődnek: délelőtt 9 órakor a Dóczy intézetben, (Kossuth-u. 75 sz. a.) a Nőegyleti Arvházban délelőtt 11 órakor az egyház tanácsstermében, serdülőknék is, a Csap-utcai iskolában, a homokkerti imaházban, délután 2 órakor a Diakonissza-otthonban, a Nyilas telepi iskolában és Nyil-u. 85 sz. a.

A róm. kath. templomban holnap vasárnap fél 7 és 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék. 10 órakor nagymise, utána szent-beszéd. Délután 3 órakor litania és sz. olvasó, 4 órakor szent beszéd, utána Sz. József Társulat ajtatossága.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós u. 3.) vasárnap délelőtt 10 órakor hazafias istentiszteletet tart és délután 3 órakor imát mond Jacobi R. Viktor h. lelkész. A délelőtti istentisztelet végeztével egyházi tanácsülés lesz. — Kérjük egyházunk nő- és férfi tagjait, akik a megalkulandó egyházi vegyes karban résztvenni óhajtanak, szíveskedjenek ezt a szándékukat vagy a lelkészi hivatalunkban, vagy Erefanty Sándor, kántortanító urnál bejelenteni.

Bernolák Nándor választói között.

Debrecen város III. kerületének nemzetgyűlési képviselője, dr Bernolák Nándor holnap délután 3 órakor a Bika disztermében tartja meg beszámoló beszédét. Társaságában megérkezik dr Bénérd Agoston népjóléti miniszter is, aki szintén részvesz a gyűlésen és nyilatkozni fog a kormány terveiről. A nagy érdeklődésre számottartó politikai nyilatkozatok meghallgatására bizonyára épügy meg fog telni a nagyterem, mint a múlt vasárnapi népgyűlés alkalmával.

Pártszervezkedés.

Az országos keresztény-socialista párt debreceni szervezetének máv. gépműhelyi csoportja vasárnap délelőtt 10 órakor tartja alakuló közgyűlését az „Arany-Bika“ disztermében.

Eljegyzések.

Bakacsi Pál—Hegedűs Róza, Nagy Antal—Nagy Mária, Kerekes János—Sárközi Zsófia, Szakal Mihály—László Eszter, Szilágyi Lajos—Hüse Eszter, Kerek János—Koronkai Zsuzsánna, Balogh János—Kovács Juliánna.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

Értesíti tagjait, hogy akik december havi szalonna járandóságukat még el nem vitték, azokat f. hó 15-én, szombaton a Bónyi-féle hentesüzletből okvetlenül vigyék el. Védéki tagjaink szalonna járandóságaitk átvétele ügyében Bónyi Lajos hentesselel lépjenek érintkezésbe.

Végre jött szén!

A debreceni küldöttséget pénteken délben fogadta dr Ferdinándy Gyula-beügyminiszter. A küldöttséget Hubert Ottó főispán vezette, akit a destruktív sajtó már el is bucsuztatott a főispáni székéből, azonban ezzel szemben az igazság az, hogy a főispán teljes mértékben élvezi a kormány bizalmát, amiről a küldöttség tagjai is meggyőződhetnek. Ugy látszik, a küldöttségjárásnak van is eredménye, mert e hó 13-án, már 145 tonna szén érkezett. Egyelőre azonban csak az eddigi korlátozással lesz villamos áramszolgáltatás, mert a világítási vállalatnak tartalékszene nincs.

Egy zászlós ur halála.

Széchenyi Gyula gróf zászlós ur ma 92 éves korában meghalt. A magyar mágnavilág legidősebb tagja hunyt el benne. A politikai életben nem játszott jelentős szerepet.

Hoppon fogott csempész zsidók

Szeged, jan. 14. (N. St. t. j.) Tegnap letartóztattak két zsidót, névszerint Kommerbacher Dávidot és Guttmann Lászlót, akik kenyérbe és kalácsba sütvé 1800 Napoleon aranyat, rengeteg arany, ezüst pénzt, lebélyegezetlen bankjegyet, angol fontot akartak Jugoszláviába csempészni. A rendőrség megindította az eljárást ellenük.

Gyermekgyilkos szülők

Budapest, jan. 14. (Nemzeti St. tel. jel.) A szolnoki gyilkosság ügyében ma szenzációs fordulat állott be. Kis István és felesége beismerték, hogy ők követték el a gyilkosságot. A leánygyermek, akit meggyilkoltak, a saját gyermekük volt. A gyilkossággal gyanúsított Ferkó Ábrahám ártatlan ebben az ügyben.

Haubrich is kegyelmet kér

Budapest, jan. 14. (Nemzeti St. tel. jel.) A halálraítélt Haubrich József népbiztos felesége védőjük, Berend Miklós ügyvéd utján kegyelmet kért a férje számára.

A németek lefegyverzése

Berlin, jan. 14. (Nemz. St. tel. jel.) A lefegyverzés birodalmi biztosa kommunikét boesátott közzé, amely szerint az önkéntesen bezállított, valamint a megváltott lefoglalt és felajánlott fegyverek állománya 1920. január 10-én a következő volt:

932 db. aknevető és lángszóró, 18,067 db. gépfegyver, 1680 gb. önműködőpisztoly, 2,201,581 db. puská és karabély, 78,325 db. revolver, 85,616 dr. kézigránát, 3553 darab ágyualkatrészt, 246,357 db. gépfegyveralkatrészt, 46,261,829 darab kézfegyver munió.

A bizottságok szorgalmasan gyűjtik össze a felajánlott fegyvereket, de ezenkívül házkutatást is végeznek a fegyverek után. A fegyverek beszedése és kikutatása tervszerűen folyik tovább.

Misszió-előadás.

Rónai Paula missziós nővér 17-én, hétfőn délután 5 órakor a róm. kath. gimnázium disztermében ülés keretében előadást tart.

Nyugdíjas hadiözvegyek előleget kaphatnak.

Értesítetnek a nyugdíjas hadiözvegyek, kiknek nyugdíjuk még nem utalványoztatott, hogy január 17 és 18 napján a népjóléti hivatal Miklós-u. 23 indokolt kérelemre előleget ad. — Népjóléti hivatal.

Házasságkötések.

Borsi Sándor—Giducz Ilona, Bodor István—Dócz Margit, Balogh Ferenc—Elek Eszter, Kovács Imre—D. Timár Etelka, Katz Dávid—Igaz Helén.

KIS HIREK

A Németországhoz való csatlakozás

az, amitől az ántánt a leginkább félti Ausztriát. Ezért erőszakolja rá Nyugatmagyarországot. A drágaság elleni küzdelem ügyében a napokban tartott bécsi értekezleten követelték a Németországhoz való csatlakozás kérdésében a népszavazás haladéktalan elrendelését, úgy hogy a csatlakozás március elsején már meg is történhessen.

Latin nyelven zengik Erdélyben

az egyházi énekeket a magyar katolikus hívők, mert a magyar éneket s általában a magyar szót nagyon sok helyt kitalítottak a templomból az oláhok.

Csak papírosnak tekinti a szerződéseket

Amerika és teljesíthetetlennek tartja az azokban foglalt feltételeket. Epen ezért nem is vesz részt a nagykövetség tanácskozásán. — Amerika illetén állásfoglalása az ántánt politikai és diplomáciai körében érthetően roppant nagy izgalmat kelteit.

Sztrájkra készülnek az osztrák postások.

ha nem teljesítik bérjavítási kívánságukat. Azon igyekeznek, hogy rábírák a vasutasokat is a sztrájkhoz való csatlakozásra. Az osztrák kormány tárgyalásba boesátkozott a postásokkal.

Közegészségügyi minisztérium

felállítását illetően a népjóléti minisztériumnak ilyenre való kifejllesztését kívánja a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete s orvos minisztert az élére.

Mindössze huszonöt millió korona

körül az az összeg, ami Budapesten december hó folyamán fényűzési adó címen befolyt, holott éppen a Karácsony és Szilveszter hónapjától sokkal többre számított a kincstár.

Hagymabált rendeznek

Makón, a hagyma hazájában a hagyma és zöldségtermelők, a főispán védnöksége alatt.

Az oláhok leakarják rombolni

Kossuth Lajos aradi szobrát és a tizenhárom vértanu emléket. Az öreg Barabás Béla volt főispán a prefektushoz intézett terjedelmes beadványban tiltakozott a tervezett vandalizmus ellen. A két emlék közadakozásból készült és a magyar nemzet tulajdona. Lebontásuk nemcsak az aradi magyarság, hanem az egész magyar nemzet megsértése volna.

Az oláhok példájára

a csehek a dévényi milleniumi emléket robbantották fel. Látszik minden ilyen barbár tényből a félelem és a rossz lelkiösmeret.

Árvizsgáló bizottságot

követel Békés-csaba keresztyén közönsége, mert így reméli, hogy a mértéktelen uzorát megfékezhetik. Csak úgy ne járjanak, mint mi Debrecenben, ahol már széltében árdrágító bizottságnak nevezik ezt a szelid, jámbor szervet.

A német városok lélekszáma.

A Majna Frankfurthban megjelenő évkönyve az Egyesült német kereskedelmi kamaráknak figyelemre méltó kimutatást közöl arról hogy milyen volt a német városok lélekszámváltozása a világháboru kitörésétől ezerkilencszázhuszig? — Ebből a kimutatásból közöljük a következőket: a szoros értelemben vett Berlinben (külvárosok nélkül) 1913. végén 2,078,300 lélek élt s ez a szám 1918. végén leszállott 1,893,721-re. 1920. októberében azonban már 1,934,041 lakosa volt a külvárosok nélküli Berlinnek. Ugyanezen időszakokban Hamburg lakosainak száma így váltakozott: 1913-ban 1,034,000, 1918-ban 894,335 és 1920-ban 998,566. — Dresdenben a békebeli 567,100 lélekkel szembe ma csak 539,552 lélek lakik. Látható e kimutatásból, hogy ezekben a városokban a háboru alatti behívások hézagai még nincsenek beülvve. — Borszólóban körülbelül nem változott a lélekszám, míg Kölnben szaporodást mutat, vagyis 1913 végén 549,600, 1918-ban 616,830 és 1920 októberben 659,958 a lakosok lélekszáma. — Essen az 1919 évi visszaesés után a nyolcadik helyre emelkedett Majna-Frankfurt elé a német városok sorában. A békebeli 445 ezer lakossal szemben ma 473,810 lakosainak száma. — Düsseldorfban csak 415,300 lélek lakik a kimutatás szerint.

— **Öngyilkos aggastyán.** Kovács Mihály 83 éves Bellegről 243 szám alatti földmives tegnap délelőtt felakasztotta magát és meghalt. Az öreg parasztnak a múlt év decemberében halt meg az öccse, akivel nagy boldogságban együtt pipáztak az ambituson vasárnaponként. Öccse halála óta az öreg Kovács, aki egyébként még fiatalos erőben volt, állandóan szomorkodott. Tettét is valószínűség szerint buskomorsága miatt követte el.

— **A Baross Szövetség mai estélye.** Mint már jeleztük, ma este a Baross Szövetség debreceni főnöke az Arany Bika földszinti termében fél 8 órai kezdettel nagyszabású estélyt rendez. Ki ne ismerné a Baross Szövetség páratlan munkaképességét, ki ne ismerné azt a nagy agilitást, melyet eddig a szövetség kifejtett. És tudva, ismerve ezeket, bizony megállapítható, hogy páratlanul élvezetes lesz a mai Baross-estély. A estélyt kabaré vezeti be, melynek műsoráról csak a legszebbet írhatjuk. A kabarén művészi számok s ismerős műkedvelők, mint Németh Aladár, dr. Dávid Géza, dr. Ujfaluassy Géza, Galánffy György, a fiatal gondonka zseni, Kaszanyitzky Olga, Kontsek Irén és Tóth Adrea, akik már mind, mind ismerősek a debreceni közönség előtt, szerepelnek. Városszerte már napok óta nagy érdeklődés nyilvánult meg a Baross mai estélye iránt, melyet tánc követ. Az estély rendezőse fáradhatatlanul munkálkodik a siker érdekében, mely előreláthatólag nagy lesz úgy erkölcsileg, mint anyagilag. Ez természetes is, hiszen a Baross Szövetség olyan érdekeket szolgál s irányzata olyan, melynek támogatása minden igaz magyar szent kötelessége.

— **Állandó képtárlat** nyitva reggel 8-tól este 6-ig Antalfynál.

— **Kitoloncoltak egy javithatatlan tolvajt.** Papp Mihály foglalkozás nélküli csavargót, aki csak nemrég került ki a törvényszék fogházából, hol lopás miatt volt egy kicsit a hüvösön — a rendőrség újra lopáson érte. Előállították és 5 évre kitiltották Debrecen város területéről, a remek firmát. Tegnap délelőtt toloncoltatta a debreceni államrendőrség illetőségi helyére, Berettyóújfaluba a notárius tolvajt.

— **Halálozások.** Kovács László 7 napos, Jani József 1 n. Gröger Bennó 31 éves, Plabeczki Amália 22 é., Nagy László 1 hónapos, Feuerstein Mór 50 é. Barna Piroška 6 napos, Tóth Sándor 51 é., Katona Mihály 20 é., özv. Benedek Miklósné Kepes Etelka 70 é., Bujdosó József 2 hónapos, Szabó Irén 7 hónapos, Rostás Mária 6 napos, Jani Gyula 1 n., Róth László Tibor 5 napos.

— **Még a munkakönyv is drágább!** A kereskedelemügyi miniszter értesítette a hatóságokat, hogy a munkakönyvek árát az eddigi díj tizszeresére emelte.

— **Kérjük a hatóságokat, hivatalokat, intézeteket, ligákat, egyesületeket, gazdasági és társasköröket, hogy a lapba szánt közleményeiket, lehető rövidre összefogva, a délelőtti órákban juttassák el a szerkesztőségbe, mert később érkező kézirát közlése nehézségbe ütközik.**

— **Új divatlapok nagy választékban** érkeztek Antalfyhoz Szent Anna és Varga-utca sarok.

— **Margit-fürdő állandóan nyitva van.**

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményei:
Szombaton *bérlétszünetben* Cigányszerelem.

Vasárnap d. u. a *Debreczenbe kene menni* este pedig a *Cigány* kerül színpadra.

A máv. műhelyi „Egyetértés” színjátszó társasága folyó hó 15-én este és 16-án délután és este a Vígyszínházban műsoros jótékony célú előadást tart az alábbi műsorral:

„Foxtrott a tanyán” színpadi tréfa, előadják a Vígyszínház művészei, Irredenta dalokat énekel Osváth Gyula, Kuplák Szvitlik Ferencz, Enekel Tanner Vilma, Magánszám Horváth Jenő, „Husika” tréfa, előadja Nagy Bözsike és Szvitlik Ferencz, 10 perc szünet után a „Bár király” kacagtató, tréfás bohózat két képhez, előadják Nagy Bözsike, Papp Mariska, Ferkó Juliska, Zobelné, Vadkerty Endre, Szvitlik Ferencz, Hivert József, Ferkó Gyula és Schwéd Sándor. Jegyek előre válthatók a Vígyszínház pénztáránál.

János vitéz Petőfi Sándor mesekölteményét 6 felvonásban mutatja be az Uránia ének kísérettel, 5 és 7 órakor. Jegyelővétel.

Nordisk film: a Román dráma 5 felvonásban és a Csodaszatórium amerikai vígjáték 3 felvonásban az Apollóban 5 és 7-kor.

A szakadékok királya szenzációs bűnügyi történet 5 felvonásban. Olasz film bemutatja ma az Arany Bika mozi.

Román és vegyes lebélyegzésű pénzt legdrágábban vesz **Simon bankiroda**
Debrecen, Kossuth-utca 11.
Telefon 903 szám.

Pró hirdetések.

Eladó

a nádudvari határban a németszigetben 36 kat. hold föld; Hajduszentgyörgy mellett a Rákóczy szállóskertben vasúthoz közel egy 2000 négyszögölös szőlő, pincével prés házzal s egy szobás lakással. Érkezhetni Hajó utca 2. szám alatt Molnár Istvánnal.

Elsőrendű

női és férfi munkaerők Állandó munkára felvételnek Riskó és Társa női divattermében

Forgács István

műorás
Bádogos-u

Koros Sándor

férfi-szabó Hazleében Piac-u. 60.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Kőváry és Altmann

szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Riskancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutálékkal

lapunk kiadóhivatalában

Debreczeni Gazdák Bankja Részvénytársaság, Kossuth-u. 17. Kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safe deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. — Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

130 koronát

fizetek az aranyért Krámer Arany Bika bérház 3.

Háznyulakát

és fajtámbokat megvételre keresek. Vár-utca 8. baloldali utcai lakás.

Eladó amerikai kocsi

kifogástalan állapotban, igen masszív, könnyű járatu, Radó Józsefnél Hajdunánáson, Jókai-u, 3097. sz.

Fehé sütemények forgalmának szabályozása

Debreczen város területén 1921. január 16-tól csak nulláslistából készült süteményeket (zsemle és kifli) lehet forgalomba hozni.

Sütemény sulya kisült állapotban 5 dkg.-nál nem lehet kevesebb.

Ezen sütemények fogyasztói árát az árvizsgáló bizottság drb.-ként 2 kor. 50 fillérben állapította meg.

Ezen ár irányadó a fogyasztókörzöntség részére, akár a süttőtől, akár vendéglőkben és kávéházakban, vagy bárhol szerzi azt be, illetve szolgálják ki.

Ezen árát feltüntető jegyzéket minden üzletben, ahol forgalomba van a sütemény, kifüggeszteni kell. Ártullépés esetén árdragítási vizszoelés, az árszabály ki nem függesztése esetén kihágás követte-tik el.

Közélelmezési ügyosztály

Bélyegzőgyár és vésőintézet
P-ULÓ I.
Baththanyai-utca 22.
Telefon 1365.

Valutaárfolyamok

Budapest, január 13. (Nemz. St. tel. jel.)

A budapesti tőzsdén ma szilárd irányzat mellett a következő árfolyamokat jegyezték. Napoleon 1810—1805, dollár 537—62, márka 828—24, líra 20-20, rubel 276—71, lei 758, szokol 665—660, korona dinár 15-20, leva 650 osztrák korona 80, lengyel márka 70—67.

A zürichi devizapiacson a magyar koronát 1.07 és féllel jegyezték.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György**
DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

LENGYEL Fest, tisztit

Készíték gallérokat, kézelőket, ingeket pon-tos és szolid árban. **F** mindennemű férfi és női ruhákat, gummikabátot minden színre 8 nap alatt **CSAPJ-U. 95. Paccsirta-u. sarok.** Felvételi hely Piacz-utca 63. sz. mosoda.

Keleti J.

BUDAPEST, IV. ker. Koronaherceg-u. 17. Alapítva: 1876.

+ Gyárt a legtökéletesebb kivitelben: műlábakat, műkezeket, sérvkötőket, háskötőket, gummigörésharcsnyákat stb. Dus választék az összes betegápolási cikkekben, valódi angol, francia és amerikai gummikabátok, valamint orvosi műszerek- és kórházi berendezésekben. Eladás nagyban ez kicsinyben eredeti napi árak mellett. Szétküldés naponta.

Tölgyfarönk

1 éves vágású

200 cm. hosszú 15—30 cm. vastag, valamint Bükkfa boksa szén teljeseen száraz, ömlesztve vagonfélékben azonnali szállításra kapható

Polyanszky Oreszt

tüzifa és szénkereskedőnél
Piacz-utca 58. Telefon 182.

Köztudomásu!

hogy aranyér, briliánsért és hamis fogért a legmagasabb napi árakat fizetem

Benedikt Jenő

órák és ékszerész

Verböczi-u. 2. sz. Iparkamara.

ELADÓHÁZ

a T cóskerthen, 950 négyszö-
sö ol területü kerttel, gyü-
mölcs fakkal, konyhakerté-
sz-tnek iq n al almas föld.

Czim a kiadóhivatalban.
(Piacz-utca 59. szám.)